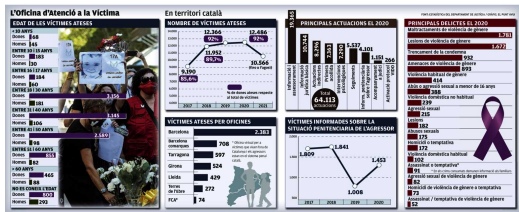

Presos vigilats per víctimes

Les dones són les principals usuàries de les oficines d'atenció a la víctima del delictes

La informació sobre l'agressor tancat al penal s'amplia ara a tots els delictes que ha comès

Sis anys després de l'entrada en vigor de la llei de l'estatut de la víctima del delictes –amb la qual se li reconeixen drets en l'àmbit penal, com el d'informació i protecció–, la majoria de les més de 10.000 persones ateses anualment en les oficines d'atenció a la víctima de delictes (OAVD) són dones i van arribar a ser-ne el 92% l'any passat. A més, els delictes dominants estan relacionat amb la violència masclista (vegeu el gràfic adjunt).

Presos vigilats per víctimes.

Una de les novetats d'aquest any és que la persona que vol rebre informació del seu agressor que compleix una condemna a la presó –com ara quan obté permisos de sortida o la semilibertat– no només la rebrà del delictes que va patir sinó de totes les condemnes que té. Els jutjats de vigilància penitenciària així ho van acordar, i la secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima ho està complint, i ha actualitzat el protocol del 2019 per recollir-ho. Actualment, unes 1.400 víctimes a Catalunya volen estar informades sobre el seu agressor, i l'any passat des de les oficines d'atenció es van fer 4.100 actuacions d'informació penitenciària sobre l'agressor.

La cap de l'àrea d'Atenció i Reparació a la Victima del Departament de Justícia, Lídia Serratussell, explica que fa força anys que informen la víctima de l'entrada a presó i la posada en llibertat d'un condemnat de violència de gènere o violència domestica, ja que porten la coordinació de les seves ordres de protecció. El 2015, amb la llei, es regularitza i s'amplia aquesta tasca a totes les víctimes de delictes violent. "Hi ha víctimes que ens diuen que no les molestem, que volen oblidar-ho. La majoria, però, volen saber-ho perquè els dona tranquil·litat i seguretat. No se'l volen trobar", explica Serratussell. Hi afegeix que en entrar en vigor la llei els va "sorprendre" que víctimes que havien patit el delictes feia cinc i fins a deu anys enrere volguessin saber les sortides o l'evolució del seu agressor al centre penitenciari.

Qualsevol risc "De tot el que impliqui un risc per a la víctima, se l'ha d'informar" és l'argument dels jutjats catalans perquè aquesta, si vol, sigui informada. Fins ara, per exemple, una víctima d'un robatori rebia informació d'aquell cas –posem que era una condemna de tres anys de presó– i ara se li informarà de totes les condemnes que té l'agressor i el seu compliment, ja que el més important és saber quan surt al carrer.

La cap de l'àrea d'Atenció i Reparació a la Victima precisa que l'increment en més de 400 persones entre el 2019 i el 2020 que volen ser informades és també degut a la bona feina dels jutges d'instrucció i dels penals que informen la víctima dels seus drets, i preveu que aquesta xifra, de víctimes que volen informació, augmenti encara més.

Precisament el Departament de Justícia informa que les oficines d'atenció a la víctima del delictes han atès aquest any, fins al mes d'agost, 10.566 víctimes, xifra que supera en un 21% les registrades durant el mateix

període de l'any passat (8.716). Per demarcacions, l'any passat l'oficina de Barcelona va atendre 7.646 víctimes, seguida per les de Tarragona (1.621), Girona (1.463), Lleida (987) i les Terres de l'Ebre (540). També es van atendre 229 víctimes de fora de Catalunya.

La consellera de Justícia, Lourdes Ciuró, va visitar els professionals de l'oficina d'atenció a la víctima de Barcelona, a la Ciutat de la Justícia, al setembre. "L'administració ha d'estar sempre al costat de les persones que han estat víctimes d'un delictes, i ho ha de fer de forma ràpida i propera", assegurava Ciuró. A Catalunya hi ha sis oficines territorials d'atenció a la víctima del delictes, situades als edificis judicials. Són: Barcelona (Ciutat de la Justícia), Barcelona comarques, Girona, Lleida, Tarragona i les Terres de l'Ebre, i una oficina virtual que gestiona l'atenció a les víctimes de fora de Catalunya, quan l'agressor compleix la pena en un centre penitenciari català.

El Departament de Justícia hi afegeix que aquest any s'ha posat en funcionament l'oficina de Barcelona comarques, amb la seu principal als jutjats de Terrassa, que dona servei a les víctimes de les comarques de l'Anoia, el Bages, el Berguedà, el Maresme, Osona, el Vallès Occidental, el Vallès Oriental i el Moianès. A les sis oficines hi treballen 44 professionals, entre juristes, psicòlegs, tècnics, administratius i coordinadors. En el darrer any s'hi han incorporat un total de 18 professionals. De les 64.113 actuacions registrades l'any passat, més de 19.000 va ser d'assessorament i informació.

Les víctimes de delictes es poden adreçar a les oficines per informar-se dels seus drets abans, durant i després del procediment penal; per exemple, sobre l'assistència jurídica gratuïta, la sol·licitud d'ordres de protecció, els ajuts econòmics o els serveis especialitzats. L'oficina també proporciona suport emocional i psicològic i ofereix un servei d'acompanyament durant el judici. La fiscalia de Barcelona i una unitat dels Mossos van ser pioners a l'hora de fer aquest acompanyament a víctimes de violència masculina en judicis a l'Audiència de Barcelona, abans de l'aprovació de la llei de violència de gènere del 2004, que han ampliat a víctimes d'agressions sexuals, a més d'estar a disposició dels tribunals.

Des del Departament de Justícia s'indica que els objectius principals són promoure els drets de les víctimes, fer de pont amb les instàncies judicials que intervenen en el procés i prestar una atenció integral que n'eviti la revictimització, en minimitzi les seqüeles i en potenciï la recuperació psicosocial. "Anem fent passos per visibilitzar més la víctima, que ha estat la gran oblidada", sosté Serratussell.

La responsable de Justícia afegeix que "no hi ha un perfil de víctima". Les xifres difoses per Justícia indiquen que la majoria de víctimes que s'adrecen a les oficines són dones d'entre 18 i 50 anys. Per exemple, en la franja de 18 a 30 anys les oficines van atendre 3.156 dones, enfront de 181 homes, l'any passat. Aquesta diferència entre sexes es dilueix en els cas de menors. En els menors de 10 anys, van atendre 68 nenes i 45 nens. Xifra que ja es distancia, novament, en menors de 10 a 15 anys: 183 noies i 30 nois.

Pel que fa al delictes, la majoria de les víctimes ateses va ser per maltractaments de violència de gènere (1.781 casos), seguit per lesions de violència de gènere (1.672), i trencament de la condemna. En el cas d'homicidis, els familiars poden sol·licitar la informació penitenciària del condemnat.

La xacra dels abusos i agressions sexuals a menors de 16 anys, amb 388 casos, també es reflecteix en les consultes de les oficines d'atenció a la víctima de l'any passat.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 13-10-2021, Pàgina 8

-El Punt Avui. Nacional 13-10-2021, Pàgina 8

